

Til lovforslag nr. L 92. Beretning afgivet af Retsudvalget den 21. september 1995

Beretning

over

Forslag til lov om Folketingets Ombudsmand

[Af Erling Olsen (S), Ivar Hansen (V), Henning Grove (KF), Margrete Auken (SF)
og Kirsten Jacobsen (FP)]

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder haft møder med professor, dr.jur., Bent Christensen, der har ydet udvalget ekspertbistand. Professor Bent Christensen har desuden udarbejdet nogle notater til udvalget, og han har i den forbindelse fået bistand fra konsulent Jon Andersen, Folketingets Ombudsmand. Herudover har udvalget stillet spørgsmål til Folketingets Ombudsmand, som denne har besvaret skriftligt.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige henvendelser fra Dansk Blindesamfund, Folketingets Ombudsmand, Forbrugerrådet, Bodil Holst Kjær, Herlev, og Thorbjørn Bergnæs, Tønder.

Der har i udvalget været enighed om ikke at afgive betænkning over lovforslaget i indeværende folketingsår, men at arbejde videre med lovforslaget om Folketingets Ombudsmand i næste folketingsår med henblik på afklaring af en række væsentlige spørgsmål, som udvalget ikke finder er tilstrækkeligt belyst og tilstrækkeligt gennemdrøftet politisk. Hensigten med denne beretning er at indkredse en række punkter, hvor udvalget eller et stort flertal er enige, eller hvor man er enige om, at problemkredsen skal belyses yderligere.

Det er for udvalget helt afgørende, at Folketingets Ombudsmand personligt kan præge ombudsmandsinstitutionens virksomhed, og et flertal (udvalget med undtagelse af Enhedslistens medlem) finder derfor, at der kun bør være én ombudsmand. Det er denne ombudsmand og ikke institutionen, som har den legiti-

mation, der ligger i at være valgt af Folketinget og at kunne afskediges af dette. Flertallet finder derfor heller ikke, at der bør gives mulighed for at oprette stillinger som »viceombudsmand«, idet det kunne lede tanken hen på, at der var flere ombudsmænd.

På denne baggrund er udvalget optaget af, hvorvidt ombudsmanden, i det omfang det hidtil har været tilfældet, fortsat ville kunne præge institutionens virksomhed og have indblik i de enkelte sager, hvis der skete en større udvidelse af sags- og medarbejdertallet i ombudsmandsinstitutionen. Dette personlige præg og Ombudsmandens indseende med i hvert fald større og mere principielle sager har været afgørende for ombudsmandsordningens succes, og flertallet vil derfor være betænkeligt ved ændringer, som måtte mindske de reelle muligheder herfor. Konsekvenserne i så henseende af at tillægge Ombudsmanden nye opgaver bør derfor overvejes nærmere. I den forbindelse søger udvalget vurderet, hvor store ressourcer der hidtil har været brugt og fremover ventes at blive brugt på de forskellige opgavetyper, som Ombudsmanden er eller foreslås tillagt, og i hvilket omfang Ombudsmanden personligt involveres i vedkommende type af opgaver.

Ét af de områder, hvor Ombudsmanden er foreslået tillagt nye opgaver, er i relation til kommunerne, idet den nuværende ombudsmandslovs skel mellem statsforvaltningen og kommunerne er foreslået ophævet. Det er dog kraftigt understreget i Ombudsmandslovud-